

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

55 211 03 Díszítő festő

Komplex szakmai vizsga

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Szakmai elmélet és szaktörténet

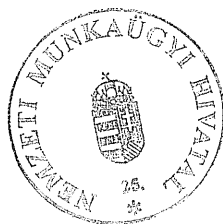
A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 15 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

A 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételait a 001136/2014-5522 számon kiadom.

EREDETIVEL MINDENDEN
MEGEGYZŐ MÁSOCLAT

Rudolf J.

Jóváhagyta:

Szakál Ferenc Pál
főosztályvezető

2014

NEMZETI MUNKAÜGYI HIVATAL
Szak- és Felnőttképzési Igazgatóság

Érvényes: 2014. január 14-től

Szakképesítés-ráépülés: 55 211 03 Diszító festő
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Szakmai elmélet és szaktörténet

A vizsgafeladat ismertetése: Válaszadás a vizsgakövetelmények alapján összeállított, előre kiadott tételsorokból húzott kérdésekre

A szóbeli központilag összeállított vizsga kérdései a 4. Szakmai követelmények fejezetben megadott témakörök mindegyikét tartalmazza. A szóbeli vizsgán a vizsgázó a vizsgáztató intézmény által előre összeállított képanyagot használhat.

A tételekhez a segédeszközöket a vizsgaszervező biztosítja.

A feladatsor első részében található 1-20-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd a lapokat pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, mely az értékelést segíti.

A tételsor a 37/2013. (V. 28.) EMMI rendelet foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

- 1. Határozza meg a murália fogalmát! Ismertesse az alapvető murális festészeti technikákat, fejtse ki a murális, valamint a táblakép festészeti technikák közti különbséget!**

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

- 2. Ismertesse a mozaikkészítés technikáját! Mutassa be a felhasznált nyersanyag fajtái szerint megkülönböztethető mozaik eljárásokat!**

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

- 3. Ismertesse az ólomkeretes üveglak készítésének technikáját, mutassa be egy konkrét példán keresztül formai, tartalmi jellemzőit!**

A tételhez használható segédeszköz:

- képanyag: a Chartres-i katedrális üveglakai

- 4. Ismertesse a Street-art mint önálló műfaj technikai, tartalmi, formai sajátosságait!**

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

- 5. Csoportosítsa a pigmenteket eredetük szerint, és nevezzen meg csoportonként konkrét pigmenteket!**

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

- 6. Határozza meg a műemlék fogalmát, beszéljen a Velencei Carta-ban elfogadott határozatokról, jelentőségükről!**

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

7. Ismertesse a római kori falfestészet stíluskorszakait! Egy konkrét példán keresztül jellemezze technikai, formai, tartalmi sajátosságait!

A tételhez használható segédeszköz:

- képanyag: a Pompei Villa dei Misteri falfestményei

8. Ismertesse a reneszánsz falfestészet alapvető sajátosságait! Egy kiemelkedő jelentőségű alkotás példáján keresztül mutassa be technikai, formai, tartalmi jellemzőit!

A tételhez használható segédeszköz:

- képanyag: Raffaello-Athéni iskola, Stanza della Segnatura, Vatikán

- 9. Ismertesse a barokk falfestészet alapvető sajátosságait, főbb helyszíneit, kiemelkedő alkotásait! Egy magyarországi barokk falfestmény példáján keresztül elemezze a barokk stílus alapvető jellemzőit, formai, tartalmi szempontból!**

A tételhez használható segédeszköz:

- képanyag: Franz Anton Maulbertsch-tól a Szombathelyi székesegyház freskói

- 10. Mely murális festészeti technika jellemző a szecesszió művészetére? Róth Miksa egy alkotásán keresztül jellemezze a szecesszió murális festészetének sajátosságait! Beszéljen Róth Miksa művészetéről!**

A tételhez használható segédeszköz:

- képanyag: Róth Miksától Marosvásárhely Kultúrpalota üvegablakai

- 11. Ismertesse az egyiptomi falfestészet sajátosságait! Sorolja fel a jelentős helyszíneket, ahol az ismertebb falfestmények megtalálhatóak! Beszéljen a halotti kultusz jelentőségéről a témaválasztásban!**

A tételhez használható segédeszköz:

- képanyag: El Amarna, Egyiptom falfestményei

- 12. Egy kulturális intézménytől felkérést kap belső falfelületeinek dekorálására freskó technikával. Ismertesse a helyszíni munkamenetet a kivitelezés során felhasznált pigmentek fajtáit és a kötőanyagokat!**

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

- 13. Felkérést kap egy közintézmény külső falának dekorációjának elkészítésére, szekkó technikával. Ismertesse a munkafolyamatot, és hogy milyen pigmentek, kötőanyagok alkalmasak a munka elvégzésére!**

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

- 14. Felkérést kap egy fiatalok által látogatott népszerű szórakozóhely belső- külső falfelületének dekorálására. Milyen murális technikák alkalmazhatóak vegyesen, a hely jellegéből adódóan?
Ismertesse a munkafolyamatot, a témaválasztás szempontjait, és sorolja fel a felhasználható pigmenteket, kötőanyagokat!**

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

- 15. Felkérést kap egy óvoda főhomlokzatának dekorálására, sgraffito technikával. Ismertesse a sgraffito technika lényegét, a témaválasztás főbb szempontjait, a felhasználható pigmenteket, kötőanyagokat!**

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

- 16. Felkérést kap egy családi ház uszodaterének dekorálására. Melyek az uszodaterében alkalmazható murális technikák? Hogyan tervezné meg a munkamenetet? Milyen pigmenteket, anyagokat, kötőanyagokat használna fel a munka során?**

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

17. Ismertesse a díszítőfestészetben használatos ornamentikák három nagy csoportját! Egy-egy konkrét példán keresztül elemezze főbb stílusjegyeit!

A tételhez használható segédeszköz:

- képanyag: Egyiptomi ornamentikák

**18. Melyek a középkorban alkalmazott murális technikák sajátosságai?
Egy európai és egy hazai példán keresztül mutassa be formai, tartalmi jellemzőit!**

A tételhez használható segédeszköz:

- képanyag: a Jáki templom falfestményei, Sant' Apollinare Nuovo-bazilika falképei

- 19. Mennyiben tekinthetőek murális munkáknak az őskori barlangfestmények? Milyen pigmenteket és kötőanyagokat használtak? Egy konkrét példán keresztül jellemezzen egy ismert barlangfestményt tartalmi, formai szempontból!**

A tételhez használható segédeszköz:

- képanyag: Altamira barlangfestményei

- 20. Melyek a XX. században és napjainkban alkalmazott murális technikák? Mennyiben változtak a felhasználható anyagok és a kivitelezés módja a klasszikus murális technikákhoz képest?**

A tételhez használható segédeszköz:

- képanyag: Banksy egy street art alkotása

AZ ÉRTÉKEKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

- 1. Határozza meg a murália fogalmát! Ismertesse az alapvető murális festészeti technikákat, fejtse ki a murális, valamint a táblakép festészeti technikák közti különbséget!**

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Közvetlenül falra, mennyezetre, vagy más állandó felületre hozzák létre.
- Freskó
- Szekko
- Szgrafitto
- Kerámia, üveg, kő, fa, mozaik
- Stukkó, stuccolustro,
- Marouflage (falra rögzített vászonkép)
- Graffiti-street art

2. Ismertesse a mozaikkészítés technikáját! Mutassa be a felhasznált nyersanyag fajtái szerint megkülönböztethető mozaik eljárásokat!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Fal-mozaik
- Padló-mozaik
- Nedves vakolatba helyezett
- Agyagszemcsés-mozaik
- Kőmozaik
- Üvegmozaik
- Kerámia-mozaik

3. Ismertesse az ólomkeretes üveglak készítésének technikáját, mutassa be egy konkrét példán keresztül formai, tartalmi jellemzőit!

A tételhez használható segédeszköz:

- képanyag: a Chartres-i katedrális üveglakai

Kulcsszavak, fogalmak:

- Gótika
- Új technikai lehetőségek
- Kevesebb szabad falfelület
- Mivel nagyméretű síküveget nem tudtak készíteni, így a kisebb színes üvegdarabokat ólomkeretbe foglalták, majd festették
- A színek erejét fekete kontúrvonalak még jobban felerősítik
- Alapszínekre épülő színhatás

4. Ismertesse a Street-art mint önálló műfaj technikai, tartalmi, formai sajátosságait!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Nem szükséges az alapozás
- Sablon használata
- Szintetikus festékek, festék spray
- Általában provokatív tartalom
- Graffiti
- Szabadon felhasználható falfelületek dekorálása utcán, köztereken, kivételes esetben illegális módon
- Ismert street-art alkotók: pl: Banksy
- A képregény, és pop art mint előzmény formai, tartalmi szempontból

5. Csoportosítsa a pigmenteket eredetük szerint, és nevezzen meg csoportonként konkrét pigmenteket!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Természetes szervetlen pigment-okker
- Mesterséges szervetlen pigment-ólmofehér
- Természetes szerves pigment-indiai sárga
- Mesterséges szerves pigment- Kőszénkátrányból párolt szintetikus festék pl.: ibolya
- Földfestékek-ásványi pigmentek (pl.: barlangfestmények)
- Izzítással vagy savazással előállított pigmentek (pl.: Egyiptomi falfestmények)
- Növényi-állati eredetű pigmentek (pl.: a bíbort a bíborcsiga váladékából állítják elő)
- Ipari méretekben előállított szintetikus festékek

6. Határozza meg a műemlék fogalmát, beszéljen a Velencei Carta-ban elfogadott határozatokról, jelentőségükről!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Műemlék-műtárgy közötti különbség megfogalmazása
- Kulturális, történelmi jelentőség fontossága
- Áthelyezés feltételeinek szabályozása
- Műemlék feltárásánál az értékeesebb réteg kiválasztása
- Publikálási kötelezettség
- Kiegészítés csak korhű technikákkal engedélyezett
- Konzerválás a legújabb tudományos technológiák felhasználásával, de nemzetközileg ellenőrzött formában történik

7. Ismertesse a római kori falfestészet stíluskorszakait! Egy konkrét példán keresztül jellemezze technikai, formai, tartalmi sajátosságait!

A tételhez használható segédeszköz:

- képanyag: a Pompei Villa dei Misteri falfestményei

Kulcsszavak, fogalmak:

- Inkrusztráció (berakásos)
- Architektonikus
- Ornamentikus
- Illuzionisztikus
- Dionysos kultusz
- Fantasztikus és erotikus képi elemek felhasználása, főként a mitológia tárgyköréből
- Nemes anyagok utánzása a kijelölt falfelületeken pl: márványozás

8. Ismertesse a reneszánszalfestészet alapvető sajátosságait! Egy kiemelkedő jelentőségű alkotás példáján keresztül mutassa be technikai, formai, tartalmi jellemzőit!

A tételhez használható segédeszköz:

- képanyag: Raffaello-Athéni iskola, Stanza della Segnatura, Vatikán

Kulcsszavak, fogalmak:

- Klasszikus freskó technika
- Perspektivikus térábrázolás
- Levegő perspektívára épülő színhatás
- Anatómiai pontosság
- Plasztikus ábrázolás
- Általában háromszög kompozíció
- Trecento, Quattrocento, Cinquecento formai, tartalmi jellegzetességei
- Pápai udvar mint legjelentősebb megrendelő, alapvető befolyása a műalkotások létrehozásában

9. Ismertesse a barokkalfestészet alapvető sajátosságait, főbb helyszíneit, kiemelkedő alkotásait! Egy magyarországi barokkalfestmény példáján keresztül elemezze a barokk stílus alapvető jellemzőit, formai, tartalmi szempontból!

A tételhez használható segédeszköz:

- képanyag: Franz Anton Maulbertsch-tól a Szombathelyi székesegyház freskói

Kulcsszavak, fogalmak:

- Mozgalmas kompozíció jellemzi a barokkot
- Lendületes ecsetkezelés és erőteljes fény-árnyék kontraszt
- Klasszikus freskó technikát használnak
- Illuzionisztikus térábrázolás jellemzi és plasztikus tömegábrázolás
- Coreggio és Tiepolo freskó és mennyezetfestészetének kiemelkedő és újító jellegének kihangsúlyozása
- Bibliai és mitológiai események a legjellemzőbbek a témaválasztásban

10. Mely murális festészeti technika jellemző a szecesszió művészetére?

Róth Miksa egy alkotásán keresztül jellemezze a szecesszió murális festészetének sajátosságait! Beszéljen Róth Miksa művészetéről!

A tételhez használható segédeszköz:

- képanyag: Róth Miksától Marosvásárhely Kultúrpalota üveglakai

Kulcsszavak, fogalmak:

- Középkori üveglakok hatása jellemzi Róth Miksa művészetét
- Növényi ornamentikák felhasználása
- Róth Miksa jelentős reprezentatív megbízásokat teljesít pl: Országház, Zeneakadémia, Nemzeti Bank üvegdíszítései és üvegmozaikjai
- Magyar történelmi események feldolgozása a témaválasztásban

11. Ismertesse az egyiptomi falfestészet sajátosságait! Sorolja fel a jelentős helyszíneket, ahol az ismertebb falfestmények megtalálhatóak! Beszéljen a halotti kultusz jelentőségéről a témaválasztásban!

A tételhez használható segédeszköz:

- képanyag: El Amarna, Egyiptom falfestményei

Kulcsszavak, fogalmak:

- Legjellemzőbb felületek ábrázolásának szabálya
- Négyzethálós nagyítási technika, a mindenhol egységes formai megjelenítés érdekében
- Síkszerű ábrázolás
- Tiszta dekoratív színek és erős kontúrozás ami még erőteljesebben kiemeli a színek intenzitását
- A túlvilágba és az örökkévalóságba vetett hit, a megjelenített személyek hierarchikus ábrázolása

12. Egy kulturális intézménytől felkérést kap belső falfelületeinek dekorálására freskó technikával. Ismertesse a helyszíni munkamenetet a kivitelezés során felhasznált pigmentek fajtáit és a kötőanyagokat!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Az intézmény jellegének megfelelő témaválasztás
- Helyszíni szemle és az adott tér struktúrájának megfelelő állványozás
- 1:1 arányú karton készítés
- 3 rétegű festővakolat
- Mészálló festékek, oxid festékek
- Oltottmész-oldat használata mint kötőanyag
- Nedves vakolatra készítjük a festményt, emiatt egy adott napon csak akkora felületen tudunk dolgozni, amit nedvesen is tudunk tartani

- 13. Felkérést kap egy közintézmény külső falának dekorációjának elkészítésére, szekkó technikával. Ismertesse a munkafolyamatot, és hogy milyen pigmentek, kötőanyagok alkalmasak a munka elvégzésére!**

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A felhasznált pigmentek és kötőanyagok megválasztásánál figyelembe kell venni, hogy az intézmény falának külső falfelülete milyen időjárási hatásoknak lehet kitéve
- Megfelelő, szükség szerint mozgatható, bővíthető állványzat
- Alapvetően vízbázisú festékek, szintetikus kötőanyagok használata ajánlott, de a klasszikus kazein-technika is megfelelő, mert rendkívül időtálló
- Fontos kihangsúlyozni, hogy a freskóval ellentétben itt száraz festővakolatra dolgozunk

14. Felkérést kap egy fiatalok által látogatott népszerű szórakozóhely belső- külső falfelületének dekorálására. Milyen murális technikák alkalmazhatóak vegyesen, a hely jellegéből adódóan?

Ismertesse a munkafolyamatot, a témaválasztás szempontjait, és sorolja fel a felhasználható pigmenteket, kötőanyagokat!

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A megrendelővel egyeztetett témák kiválasztása különösen fontos
- Többfajta murális technika is alkalmazható a belső falfelületeken, a pannó, mozaik, és kivételes esetben a freskó technika is elképzelhető
- A külső falfelületeken mindenképpen időtálló murális technikát kell alkalmaznunk, ami alapvetően szekkó, vagy sgraffito technika
- Az adott murális technikához kell kiválasztanunk a kötőanyagokat és a pigmenteket, a külső falfelületen mindenképpen víz, és időjárásálló, legfőképpen szintetikus kötőanyagot alkalmas használni a megfelelő festék előállításához
- A hely jellegéből adódóan figyelembe kell vennünk, hogy az esetenként előforduló színes megvilágítás megváltoztathatja a színek hatását

- 15. Felkérést kap egy óvoda főhomlokzatának dekorálására, sgraffito technikával. Ismertesse a sgraffito technika lényegét, a témaválasztás főbb szempontjait, a felhasználható pigmenteket, kötőanyagokat!**

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A korosztálynak megfelelő motívumrendszer kiválasztása
- Többrétegű színes habarcsvakolat
- Fontos a sablon készítése minden réteg esetében
- Külső falfelület miatt víz és időjárásálló színes habarcsvakolat készítése ajánlott, ehhez pedig a vízbázisú színezőpaszták és szintetikus kötőanyagok a legalkalmasabbak

16. Felkérést kap egy családi ház uszodaterének dekorálására. Melyek az uszodaterében alkalmazható murális technikák? Hogyan tervezné meg a munkamenetet? Milyen pigmenteket, anyagokat, kötőanyagokat használna fel a munka során?

A tételhez használható segédeszköz: Nem használható!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Mindenképpen szintetikus kötőanyagú, vízálló festéket kell alkalmazni, a hely jellegéből adódóan
- Alkalmos murális technika lehet: a kerámia és az üvegmozaik is
- A festék felhordásának technikájánál például festékszóró is alkalmas választás
- A motívumok megfestésénél ajánlatos sablont használni, a téma és motívumrendszer kiválasztásánál alapul lehet venni művészettörténeti stílusokat. Pl.: Kréta-Mükéné, Barokk

17. Ismertesse a dísztőfestészetben használatos ornamentikák három nagy csoportját! Egy-egy konkrét példán keresztül elemezze főbb stílusjegyeit!

A tételhez használható segédeszköz:

- képanyag: Egyiptomi ornamentikák

Kulcsszavak, fogalmak:

- Geometrikus ornamentika
- Növényi ornamentika
- Figurális ornamentika
- A geometrikus minták minden kultúrában jellemzik a népművészetet, de alapvető ábrázolási módként az iszlám kultúrában a leghangsúlyosabb, az ember-állat ábrázolás tiltása miatt
- A növényi ornamentika a szecesszió jellemző formavilága
- Figurális ornamentika alapvetően jellemző a görög dísztőművészetben
- Az ornamentikus ábrázolás egyik formai jellemzője a minták ismétlődése

18. Melyek a középkorban alkalmazott murális technikák sajátosságai?

Egy európai és egy hazai példán keresztül mutassa be formai, tartalmi jellemzőit!

A tételhez használható segédeszköz:

- képanyag: a Jáki templom falfestményei, Sant'Apollinare Nuovo-bazilika falképei

Kulcsszavak, fogalmak:

- Alapvetően szekkó technikát használnak a középkorban, a bizánci területre azonban nagyon jellemző a mozaik eljárás
- Narratív előadásmód
- Síkszerű ábrázolás
- Élénk, dekoratív színek
- Főként bibliai jeleneteket használnak fel a témaválasztásban, ezen kívül még a szentek, vértanúk életével kapcsolatos történetek is jellemzőek
- A tojástempera technika alkalmazása is általános a középkor falfestészetében

**19. Mennyiben tekinthetőek murális munkáknak az őskori barlangfestmények?
Milyen pigmenteket és kötőanyagokat használtak? Egy konkrét példán keresztül
jellemezzen egy ismert barlangfestményt tartalmi, formai szempontból!**

A tételhez használható segédeszköz:

- képanyag: Altamira barlangfestményei

Kulcsszavak, fogalmak:

- A festmények közvetlenül a barlang falára alapozás nélkül készültek
- A megjelenített főként állati motívumok alkalmanként egymást fedő rétegekben jelennek meg
- A megjelenített témák alapja főként a vadászmágia és különböző belső víziók
- Növényi-állati eredetű kötőanyagokat használnak és főként színezett agyagokat pigmentként
- A képek megjelenítése formailag egymástól távol eső földrajzi helyszíneken is hasonlóak

**20. Melyek a XX. században és napjainkban alkalmazott murális technikák?
Mennyiben változtak a felhasználható anyagok és a kivitelezés módja a klasszikus
murális technikákhoz képest?**

A tételhez használható segédeszköz:

- képanyag: Banksy egy street art alkotása

Kulcsszavak, fogalmak:

- A kivitelezés újszerű lehetőségei nyílnak meg a klasszikus technikákhoz képest
- Festékspray, stencil, esetenként fotótechnikai eljárások és fényszínek használata
- Jellemző stílusok lettek, street art, graffiti és az installáció
- Tartalmilag sokszor szociális problémákat dolgoz fel, jellemzően provokatív stílusban
- Az alkotások helyszínei miatt nagyobb létszámú befogadó közönséghez jutnak el az alkotások üzeneti

